

Frankenstein

OM ARBETSMATERIALET

Det här är ett arbetsmaterial till boken *Frankenstein* av Mary Wollstonecraft Shelley. Materialet är tänkt som ett stöd i undervisningen.

I lärardelen finns information om boken och författaren samt muntliga uppgifter. I elevdelen finns en ordlista med uppgifter, grammatikövningar, läsförståelsefrågor, skrivuppgifter och analysuppgifter.

OM BOKEN

Skräckromanen *Frankenstein* kom ut första gången 1818 och är Mary Wollstonecraft Shelleys mest kända bok. Den handlar om vetenskapsmannen Victor Frankenstein som drömmer om att skapa en levande varelse. Han lyckas, men varelsen visar sig vara ett monster. Vissa kallar boken för den första science fiction-romanen.

Frankenstein skrevs under den litterära period som kallas **romantiken** och som varade från slutet av 1700-talet till mitten av 1800-talet. Under romantiken fokuserade författare på känslor, fantasi och längtan bort till andra tider och andra världar. Det var en reaktion på perioden innan, som kallades **upplysningen**, då vetenskap och förnuft fick stor uppmärksamhet. Boken om vetenskapsmannen Frankenstein visar hur fel det kan bli om vetenskapen går för långt och vetenskapsmän försöker skapa människor. Visst kan vetenskapen göra mycket gott, men också ont, vilket visas i boken.

Den här versionen av *Frankenstein* är återberättad av Gill Tavner och översatt till svenska av Catharina Andersson.

OM FÖRFATTAREN

Mary Wollstonecraft Shelley föddes 1759 i London och båda hennes föräldrar var aktiva i samhällsutvecklingen. Hennes pappa William Godwin var filosof och politisk skribent. Mary Wollstonecraft var författare och kämpade för kvinnors rättigheter. När Mary var bara några dagar gammal dog hennes mamma.

Mary uppfostrades av sin pappa och fick en bra utbildning trots att hon var flicka. Hon undervisades av sin pappa, men hade också en guvernant och studerade en tid på en internatskola. När pappan gifte om sig förändrades Marys liv till det sämre.

När Mary var sju ton år träffade hon poeten Percy Bysshe Shelley som var fyra år äldre och gift. De träffades i smyg under flera år och fick en dotter som dog tidigt. Totalt fick Mary Wollstonecraft Shelley fyra barn, varav tre dog under sina första år.

Mary och Percy flydde utomlands och bodde några år vid Genève sjön tillsammans med poeten Lord Byron och hans läkare John Polidori. Mary ska ha fått idén till romanen *Frankenstein* under en kväll då de fyra berättat skräckhistorier för varandra.

INFÖR LÄSNINGEN

Frankensteins monster har ofta porträtterats som en galen zombieliknande figur som inte förstår speciellt mycket av världen runt omkring. Bokens monster är i själva verket något av en supermänniska som är både större och starkare än en människa. Visa gärna bilder från filmatiseringar av *Frankenstein* och diskutera med eleverna vad de redan tidigare vet om Frankenstein och hans monster. En vanlig missuppfattning är t.ex. att det är monstret som heter Frankenstein.

I inledningen av boken finns korta beskrivningar av de personer som finns med i boken. Läs dessa tillsammans med eleverna.

MUNTLIGA UPPGIFTER

Berätta

Victor Frankenstein är vetenskapsman och säger att han ville "upptäcka något som var viktigare än elektricitet" (s. 11). Vilka klassiska uppfinningar tycker du är viktigast? Vad önskar du att du hade upptäckt?

1. *Frankenstein* kom ut 1818 och är en klassiker. Har du läst någon annan klassiker? Berätta om en gammal bok som du tycker om.
2. *Frankenstein* handlar om ett monster och innehåller en del övernaturliga saker. Tycker du om skräck och fantasy? Berätta om en bok, en film eller en tv-serie som innehåller övernaturliga drag.

Diskutera

"Jag har rubbat naturens lagar och kan inte ångra det. Nu är det för sent". Så säger Victor Frankenstein till Robert Walton som räddar honom på Nordpolen. Vad tror ni att han menar?

1. Frankenstein är besatt av att skapa liv. Vad har ni för tankar kring hans arbete? Vad är moraliskt riktigt och vad är moraliskt fel?
2. Vi får läsa både Frankensteins och monstrets berättelse. Vilka likheter och skillnader finns mellan dem? Vem är egentligen god och vem är ond?
3. Människor blir rädda när de ser monstret. Vilka andra människor kan sprida rädsla? Vilka fördomar påverkar oss när det gäller vilka vi blir rädda för?
4. Frankenstein bestämmer sig för att skapa ännu ett monster som sällskap till det första. Vad tycker ni om det? Är det rätt att han avbryter arbetet?
5. Monstret hotar att mörda flera personer i Frankensteins närhet och gör det också. Hade Frankenstein kunnat rädda dem?
6. Vad tycker ni om slutet? Hade ni föredragit ett annat slut? Varför? Varför inte?